

4. Вправи на заповнення пропусків: комп'ютер дає учневі текст або кілька речень з пропусками. Мета полягає в тому, щоб заповнити ці прогалини, використовуючи підказку у формі слів рідною мовою учня, які необхідно перекласти на іноземну мову, використовуючи правильну форму. Також пропуски можна заповнити за допомогою слів і фраз, наданих комп'ютером.

5. Вправи на словниковий запас та самооцінку: знайти правильний переклад слів шляхом з'єднання двох наборів слів рідної та іноземної мови, знайти правильний відповідник, з'єднати два набори слів іноземної мови, знайти пари синонімів чи антонімів, або зіставлення іншомовних слів з правильними їх визначеннями. Виходячи з вищесказаного, можна зробити висновок, що дистанційне навчання є досить ефективною формою навчання іноземної мови, покликаною розвивати «внутрішнє мовлення», без якого активне усне мовлення, мислення по-іншому та повне письмове володіння іноземною мовою неможливі. Крім того, збільшується час, який витрачається на іншомовленнєву практику, тобто посилюються практичні аспекти навчання. Замість теоретичного вивчення мови дистанційне навчання робить акцент на практичному вивченні іноземної мови, загальному міжкультурному спілкуванні, становленні толерантності до різних культур, зберігаючи етнокультурну основу рідної культури.

Література:

1. Костина Е. В. Модель смешанного обучения (Blended Learning) и ее использование в преподавании иностранных языков / Е. В. Костина // Известия высших учебных заведений. Серия: Гуманитарные науки. – 2010. – Т. 1 . – № 2. – С. 141–144.

2. Кондакова М.Л., Латыпова Е.В. Смешанное обучение: ведущие образовательные технологии современности // Вестник образования. - 2013. - № 9 (2759). - С. 54-64 .

3. Malinina I. Blended Learning of the English Language: Combining Online and Face-to-Face Teaching // Infonomic Society. – London, 2012. – P. 247—251.

4. Tomlinson B. Blended Learning in English Language Teaching: Course Design and Implementation / B. Tomlinson, C. Whittaker. – British Council, 2013. – 258 p.

Ланова І.В.

Криворізький національний університет

м. Кривий Ріг, Україна

e-mail: lanovaya@ukr.net

ЗНАЧЕННЯ ПРОСУНУТОГО ЕТАПУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-НЕФІЛОЛОГІВ

У методичній літературі є дослідження, присвячені змісту навчання на просунутому етапі й розвитку мовленнєвої діяльності студентів-нефілологів. При описі цього етапу, дуже об'ємного за програмними цілями навчання, за мовним матеріалом, зазвичай зупиняються на якомусь одному його аспекті: досліджується лінгвістичний матеріал і проблеми навчання, пов'язані з використанням наукового стилю, аналізується навчання певним видам мовленнєвої діяльності, розглядається застосування технічних засобів на даному етапі.

Просунутий етап відрізняється від попередніх сферами спілкування. Основна сфера спілкування – навчально-професійна. Вона передбачає вправи, спрямовані на розвиток умінь слухати й конспектувати лекції, читати, конспектувати й тезувати навчальну літературу з профільних дисциплін; вправи в складанні різного роду текстів, близьких до

текстів лекцій та підручників, діалогів і монологів на навчально-професійні теми, курсових робіт.

Значне місце відводиться навчанню в суспільно-політичній сфері. Це навчання читання та відтворення газетних і журнальних матеріалів, складання рефератів і анотацій, власних висловлювань на суспільно-політичні теми; вправи, що навчають веденню бесід і дискусій з даної тематики.

Особливо важливе значення набуває соціально-культурна сфера. На матеріалі художніх творів студенти навчаються спілкуванню на соціально-культурні теми, виконуючи в процесі їх обговорення різні вправи на складання монологів і діалогів, а також вправи, спрямовані на навчання читання.

Як бачимо, головним мовним матеріалом на просунутому етапі слід уважати лексичні одиниці та граматичні структури, що належать до наукового, газетно-публіцистичного та книжково-літературного (мова художніх творів) стилів мовлення. На просунутому етапі значно розширюється коло граматичних структур і лексики, що функціонують в цих стилях мови. Студенти опановують уміння не тільки сприймати лексико-граматичний матеріал, а й будувати на його основі власні висловлювання.

На просунутому етапі відбуваються істотні зміни в роботі над мовним матеріалом. З граматичними правилами студенти знайомляться вже самостійно. Тільки найбільш складні розділи граматики потребують пояснень викладача. Усе більше часу відводиться міжстильовим зіставленням усередині мовної системи, хоча певну роль відіграють і міжмовні зіставлення.

При семантизації лексики доцільні такі способи, як словотворчий аналіз, контекст, ситуація, тлумачення, синонімія. Залежно від характеру труднощів використовується та чи інша комбінація способів семантизації. Зовнішня наочність використовується порівняно рідко, переклад відіграє в основному контролювальну роль. Дещо змінюється й характер методичного групування лексики. Велике значення приділяється синонімічним рядам, семантичним групам, об'єднувальним словам, близьким за значенням; важливу роль відіграє тематичне групування слів і групування слів за словотворчими моделями.

Іноді складається така пропорція вправ: скорочується кількість навчально-аналітичних (вони майже цілком переносяться на самостійне виконання вдома) і навчально-ситуативних, що займають велике місце лише на початку вивчення тематичної лексики в різних сферах спілкування. Із зростанням етапу починають переважати мовні вправи в говорінні, письмі, читанні.

Відмінність просунутого етапу від інших етапів яскраво проявляється і в типах мовлення. Саме на цьому етапі йде інтенсивне навчання всіх основних функціонально-смысловим типам висловлювань: діалогу-бесіди, діалогу-дискусії, монологу-опису, розповіді й міркування. У результаті опанування їх студенти переходять до продукування монологів і діалогів змішаного типу [1, с. 35].

Великі завдання стоять перед студентами і в царині писемного мовлення: проводиться навчання таких жанрів писемної мови, як тези, реферат-конспект, реферат-резюме, рецензія, анотація.

Вимоги до рівня володіння мовною діяльністю повинні бути диференційовані за сферами спілкування. Найвищий рівень, близький до рівня носіїв мови, необхідний у професійній сфері, показники рівня володіння мовою в інших сферах будуть нижчими. Функціонально-смысловий підхід до мовного матеріалу дає найбільший ефект з погляду розвитку мовленнєвої діяльності. Співвідношення видів мовленнєвої діяльності має бути підпорядковане цілям навчання, воно неоднакове на різних етапах, підетапах і навіть у циклах занять. Великий вплив на мовну діяльність студентів-іноземців справляє мовне середовище і, перш за все, їх участь у навчальному процесі, який здійснюється українською мовою.

На заняттях з української мови доцільно використовувати текстовий матеріал, максимально наближений до дисциплін, що вивчаються, принаймні на перших двох курсах. Основні одиниці навчання, на наш погляд, – це функціонально-сміслові типи мовлення з їх стилістичними і структурними різновидами, що реалізуються на різних рівнях і використовуювані при навчанні як рецептивним, так і репродуктивним видам мовленнєвої діяльності.

Отже, як стверджує авторка Т.О. Вишнякова, просунутий етап – це такий період в навчальному процесі з української мови іноземних студентів-нефілологів, протягом якого вони набувають навички та вміння, необхідні й достатні для участі в навчальній діяльності на основних факультетах вишу, для спілкування в середовищі мови, яку вони вивчають, на суспільно-політичні та соціально-культурні теми та для читання оригінальної літератури.

Література:

1. Вишнякова Т. А. Основы методики преподавания русского языка студентам-нефилологам / Т. А. Вишнякова. – М. : Русский язык, 1981. – 126 с.

Лапузіна О.М

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

e-mail: elapuzina@gmail.com

ІНТЕГРОВАНІЙ ПРЕДМЕТНО-МОВНИЙ ПІДХІД ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Сьогодні у сфері освіти багатьох країн світу поширюється застосування інтегрованого предметно-мовного підходу CLIL (Content and Language Integrating). Виникнення та широке використання цієї технології навчання іноземним мовам обумовлено процесами глобалізації економіки та інтернаціоналізації освіти. Це свідчить про те, що у теперішній час викладання іноземних мов набуло прикладного характеру, тоді як раніше воно було порівняно абстрактним і теоретизованим. Психологічний чинник вивчення іноземних мов також висувається на лідируючі позиції. Автентичність та толерантність спілкування, виважені вимоги до іноземних студентів, зворотний зв'язок з ними, практично-орієнтований зміст матеріалу занять – це набір правил побудови конструктивних відносин у системі "викладач – студент".

На кафедрі природничих наук факультету міжнародної освіти НТУ «ХПІ» значна увага приділяється використанню інтерактивних інноваційних технологій у навчанні іноземних студентів природничо-науковим дисциплінам англійською та українською мовами. Серед таких технологій можна виділити такі, як Brain-Storming, Mind Mapping, Peer-to-Peer Learning, Case Studying, Role Playing, CLIL та інші. Так, застосування інтегрованого предметно-мовного навчання (CLIL) на заняттях з математики англійською та українською мовами можна оцінити як результативне та ефективне. Протягом останніх трьох років на факультеті міжнародної освіти НТУ «ХПІ» здійснювався порівняльний аналіз ефективності навчання іноземців довузівської підготовки з використанням методики CLIL та традиційної методики навчання англійською та українською мовами. За статистичними даними обробки тестів, заліків та екзаменів, було зроблено висновок щодо